

Kotid jõudsid koju

Isetehtud poekottide näituse-tuur on lõpule jõudnud. Kotid käisid Harjumaal Laagri kultuurikeskuses, Tartumaal Luunja raamatukogus, Lääne-Virumaal Pajusti klubis ja Ida-Virumaal Toila raamatukogus.

Kottidega rändas kaasa ka väike külalisteraamat. "See on ikka ääretult tore, et eesti naised oskavad oma kätega luua nii kauneid asju. Saime palju huvitavaid ideid ka ise katsetamiseks," märgib Toila kunstiringi Artes Liberales sissekanne. "Väga ilusad!!! Tahan ka teha!!!" kirjutab näitusekülastaja Riina.

Sissekannetest teeme väikese ülevaate edaspidi. Nüüd aga tahame kõik need ilusad kotid, kallid autorid, teile tagasi saata, et saaksite oma kätetööd ka ise kasutada.

Siinkohal on Tallinna inimestele palve – kas saaksite oma kottidele meie toimetusse ise järele tulla! Aadressi leiate lehekülje allservast. Kui see teil võimalik pole, andke meile teada ja me saadame need teile ikkagi koju.

On ka paar autorit, kelle puhul meil puudub aadress, kuhu kott saata. Lugupeetud Evi Villers, Laili Esing, Marna Krabbi ja Tiiu Jõgiste – võtke meiega ühendust, kas telefoni või kirja teel (kontaktid leiate taas alt).

Jõudu ja kõike paremat kõigile autoritele! Kui olete nõus tulevikuski oma ideid meiega jagama, siis ootame rõõmuga!

VIVIKA
VESKI

LUGEJA KÜSIB

Mida kasvatada?

Kui tänavu tuleb taas jahe ja vihmane suvi, siis mida peaks potipõllumees kasvama panema, et vaesel ajal jätkuks söögikraami kauem?

Vastab

KADRIN LINNA

Talvevarude soetamiseks kasvatage senisest rohkem juurvilja – peeti, kaalikat, naerist, porgandit, nuikapsast, musta talirõigast. Ja kindlasti porrut, sest ainult see sibulaliikidest kõige mahedama maitsega taim suurendab säilitamisel askorbiinhappesisaldust ebavarres. Niisugust hinnatavat omadust ei ole ühelgi teisel köögiviljal.

Kahjuks on sel kevadel juba hilja porrut külvata, aga teiste poolt etekasvatatud taimi võite välja istutada mai lõpul või juuni algul. Talle sobib niiske toitainerikas liivsavimuld. Ka talub ta liigniiskust, eriti suve lõpul. Istikul peaks olema 3–5 lehte ja tugev juurestik.

Enne istutamist kärpige juuri ja lehti ning vaadake, et ta satuks mulda niisama sügavale, kui oli taim külvikastis. Kasvuajal väetage paar korda virtsalahuse või ammooniumsalpeetriga, mullake taimi ning kasutage multšiks rammusat komposti. Porrut on hea võime väetisi kasutada ja muldamine soodustab pleekunud ebavarre kasvu.

Söögipeet on kevadel juurviljadest kõige külmaõrnem. Tõusmed võivad hävida juba 2–3kraadise öökülma korral. Hiljem on taim vastupidavam, kuid pikaajaline jahedus kutsub esile ennakõidumise. Külma märga mulda varakult külvatud seemnest tärgranud tõusmed võivad aga hukkuda tõusmepõletiku läbi.

Peeti võiks külvata mai keskel, säilituspeeti veelgi hiljem – mai lõpul, juuni algul. Nii et kui esimene külv millegipärast ebaõnnestub, saate teha korduskülvi. Kuigi peeditaimed taluvad ümberistutamist, võib seda soovitada ainult ridades tekkinud tühikute täitmiseks.

Istutatud taimed annavad harunenud juuri ja neist kasvnud juurvili on puisem.

Peet vajab kasvuks palju niiskust, eriti seemnete idanemise ja juurikate moodustamise ajal juulis–augustis. Samas liigniiskust peet ei talu. Kõige paremini sobib peedile keskmise raskusega huumusrikas neutraalne või nõrgalt leeliseline muld.

Kaalikas on külmakindel, teda võib varakult külvata. Paremini kasvab taim, kui sooja on 15–18°. Kuumem ilm ja kuivus muudavad juurika kibedaks ning puiseks. Kuid kaalikas on väga valgusenõudlik. Seda peab arvestama harvendamisel ja umbrohutõrjel. Kui need tööd hilinevad, venivad noored taimed välja, tekivad pikad juurekaelad ja kokkuvõttes on saak niru.

Kaalikas kasvab hästi keskmise raskusega mullal, samuti savimullal. Kuiv kerge ja happeline muld talle ei sobi.

Naeris on lühikese kasvuajaga, külmakindel ja vähenõudlik juurvili. Seeme idaneb juba 2° juures. Kasvamiseks vajab ohtralt niiskust. Külvist saagini kulub 65–80 päeva. Talveks külvake naerist juuni lõpul või juuli algul.

Must talirõigas on külmakindel, ent madal temperatuur soodustab tema ennakõidumist ja loodetud juurvili jääb moodustamata. Sügiseks toiduks külvake seeme juuni keskel, talviseks säilitamiseks juuli algul. Harvendada tuleb kahe pärislehe tekke aegu. Hiljemaks jättes venivad taimed välja ja ei moodustu ilus ümmargune juurvili.

Hästi kasvab mustrõigas savikal neutraalsel mullal, kergel mullal kannatab juurvilja kvaliteet.

Nuikapsas on lühikese kasvuajaga, külmakindel ja vähenõudlik. Saak valmib 30–40 päeva pärast taimede peenrale istutamist. Kui istutamisel on muld jahe ja niiske, ei puitu saak nii ruttu kui hilisemal istutusel. Talviseks tarvitamiseks külvake nuikapsas juuni lõpul, välja istutage juuli algul, kui ilmastik on jahe ja vihmane.

Kasvatada võib ka muid kapsateisendeid. Kevadel on nad madala temperatuuri suhtes tundlikumad kui sügisel, ent kõige paremini kasvavad temperatuuril 15–17°. Kapsaistikud kasvatage ette ja istutage välja, kui neil on 3–7 pärislehte.